

Lotu 'o e Fakalelei

2 Kolinito 5:16-21

“Ko ia, talu e me‘a ko ia mo e ‘ikai te mau ‘ilo ha taha
‘o fakaetangata pē; ‘io, neongo kuo mau lave‘i ‘a
Kalaisi ‘o fakaetangata, ka ‘oku ‘ikai te mau kei lave‘i
pehē. Ko ia foki, kapau ‘oku ‘ia Kalaisi ha taha, ko e
mātu‘aki fakatupu fo‘ou ia: kuo mole ‘a e ngaahi me‘a
‘o ono‘aho, uē kuo nau hoko ‘o fo‘ou. Pea ko e ngaahi
me‘a kotoa ko ia ‘oku tupu mei he ‘Otua, ‘a ia na‘a ne
fai ‘ia Kalaisi ‘a e fakalelei ‘o hono finangalo mo
kitautolu, mo ne ‘omi kiate kimautolu ‘a e tala ‘o e
fakalelei ko ia: ‘o pehē tokua, na‘e fai ai pē ‘e he ‘Otua
‘ia Kalaisi ‘ene fakalelei ‘a māmani mo hono
finangalo, ‘o ‘oua te ne lau kiate kinautolu ‘enau
ngaahi angahala; pea ne hilifaki kiate kimautolu ‘a e
lea ‘o e fakalelei. Ko ia, ko e kau fakaofonga
kimautolu ‘o Kalaisi; tokua ko e ‘Otua ia ‘oku
enginaki ‘iate kimautolu: ko ‘emau kole ‘eni ‘oku fai
ko e fetongi ‘o Kalaisi: tuku ke fai homou fakalelei mo
e ‘Otua. Na‘a ne ngaohi ko e koto angahala ‘a e Toko
Taha ko ia na‘e ‘ikai te ne ongona ha angahala,
koe‘ahi ā ko kitautolu; koe‘ahi ke tau hoko ai ‘iate ia
ko e koto mā‘oni‘oni faka‘otua.”

Clifton Howard
*Assistant
to the Bishop
Central Texas
Conference
Fort Worth, TX*

'Eiki ko e 'Otua, 'oku mau fa'a a'u ki homau 'ulu ko e me'a 'oku mau fai mo e tu'unga 'oku mau 'i ai 'oku fekau'aki ia mo 'emau lavame'a, homau poto, homau tu'unga, mo homau lakanga.

'Oku mau fakaloto'i kimautolu 'o pehe ko kimautolu 'oku lelei pea 'oku kovi 'a e ni'ihi kehe,

'oku mau mo'oni pea 'oku hala 'a e taha kotoa,

'oku mau ma'u 'a e tali ki he fehu'i kotoa pe,

ko e taimi 'oku 'ikai taau ai e ngaahi me'a, pea 'oku mau tala leva koe fo'ui ma'u pe ia e ni'ihi kehe — ko ha taha kehe ke tukuaki'i.

'I he taimi 'oku mau fakakaukau mo tō'onga pehē aí, 'oku mau mavahe ai meia tekoe pea toe mavahe foki mei he ni'ihi kehé, 'o hange ko kinautolu na'a ke ui kimautolu ke tokoni'i. 'E 'Eiki, ko 'emau tō'ongá 'eni, 'oku 'ikai ke mau fu'u 'aonga ai kia te koe

Hono 'ikai faingofua ke ngalo 'iate kimautolu ko ho'o 'alo'ofá 'okú ne kumi mo fakahaofi mo poupou'i kimautolu pea 'oku fakafou mai 'i ho'o 'alo'ofá 'a hono fakamāloha kimautolu 'e he Laumālie 'o Kalaisí ke mau hoko ko 'Ene kau ākonga.

Fakamolemole'i 'emau fakavalevale 'i he 'emau vili ta'e'unua ki he 'emau ngaahi holi, kae 'ikai ko ho'o ngaahi holi. Fakamolemole'i kimautolu 'i he taimi 'oku mau fakafalala ai kiate kimautolu 'o lahi ange 'i ho'omou 'alo'ofa. Fakamolemole'i kitautolu 'i he'etau fili ke sio ki he ni'ihi kehe 'aki e mata 'o e fakamaau, tu'unga mo'ui, mo e fakafuofua'i 'o e tangata. Pea ako'i kimautolu, 'aki ho Laumālié, ke mau sio ma'u pē ki he tokotaha kotoa pē 'oku mau fetaulaki mo iá pea mo kinautolu kotoa 'oku mau feohi mo e fofonga 'o Kalaisi ko e 'Eiki. 'Oku mau lotua 'eni, koe'uhí ke mau lava 'o fokotu'u kimautolu ki he pisinisi mo e fiefia 'o e fakalelei 'i he huafa 'o Sisu ko e Kalaisi. 'Emeni.

'Oku mau lotua 'eni, koe'uhí ke mau lava 'o fokotu'u kimautolu ki he pisinisi mo e fiefia 'o e fakalelei 'i he huafa 'o Sisu Kalaisi. 'Emeni.

**Bishop Unda
Yemba Gabriel**
*East Congo Episcopal
Area UMC
Democratic Republic
of Congo*

Ko ha lotu ke fakalelei mo e 'Otuá pea mo ha fakafo'ou 'ia Kalaisi 'i he'etau muimui ki he tataki 'a Sīsu 'o fakafou 'i he mālohi 'o e Laumālie Mā'onī'oní:

'E 'Eiki ko homau 'Otua, na'a ke ngaohi 'a kimautolu 'i ho tatau pea foaki kiate kimautolu 'a ho foha ko Sisu Kalaisi.

'E Kalaisi ko homau Fakamo'ui, 'i ho'o kolosi, fakalelei'i kimautolu 'i he ngaahi 'a vahevahe 'oku ne vahevahe'i 'a e kakai tangata mo fafine, talavou mo e matu'otu'a, kakai lanu kehekehe, fakasosiale, faka'ekonomika, mo fakapolitikale.

Laumālie Mā'onī'oní, fakafo'ou homau lotó pea tataki kimautolu 'i he hala 'o e fakatomala mo'oní mo e fakalelei.

'Oku mau lotu he 'ahó ni ki he 'Eiki ko homau 'Otua, ke fakalelei mo koe 'i he mafimafi 'o e Laumālie Mā'onī'oní. Ngaohi kimautolu ke mau hoko ko ha fakatupu fo'ou mo tokoni'i kimautolu ke mau mo'ui 'ia Kalaisi toko taha pē. Fakamolemole'i 'emau ngaahi maumaufonó, pea 'i ho'o fai meesi mo e 'alo'ofa lahí, 'omai mu'a ho'o fakamo'ui ki he ngaahi vā fetu'utaki mo e mavahevahe 'i he lotolotonga 'o e kakai mei he pule'anga, fa'ahinga, mo e lea kotoa pē. 'Ēmeni!

Sally Voelkert
*Retired Elementary
School Counselor
Member of Mount
Vernon UMC
Trinity, N.C.*

Sīsū Faka'ofo'ofa,

Tuku ke pule ho'o 'ofa ...

Tuku mu'a ke u ma'u ha mata ke u mamata, 'Eiki, mo e telinga ke fanongo.

Tuku mu'a ke u sio ki he tokotaha kotoa pe 'i ho'o fakatupu faka'ofo'ofa ki he tu'unga na'a ke fakatupu kinautolu ke nau 'i ai pea keu fakaha kia tekinautolu 'oku nau faka'ofo'ofa!

Tuku mu'a ke u kumi ha ngaahi founiga ke fakafiefia'i 'aki 'emau makehe pea 'oua na'a faka'aonga'i ia kemau kau he kau tukuhifo pe temau tukuhifo ha taha. Tuku mu'a ke u ma'u ha telinga 'oku fanongo mo'oni mo fakalāngilangi'i 'a kinautolu 'oku mamahi mo e faingata'a'ia 'i homau ngaahi fanga tokoua 'I he funga 'o māmaní.

Tuku mu'a ke u hoko ko ho telinga, ho le'o, mo ho nima 'o kaunga kau kihe liliu ke tokoni'i kinautolu kotoa ke mau laka atu ki mu'a mei he ngaahi fehalaaki kuo mau fai.

Tuku mu'a ke u tali e ue'i 'a e Laumālie Mā'onioní ke lea 'aki ho'o mo'oni pea fai ha liliu 'i ha feitu'u pē 'oku ou 'i ai.

Tuku ke pule ho'o 'ofa.

Rev. Shelby Lewis
*Ordained Christian
Church Minister
(Disciples of Christ)
Vanderbilt Divinity
School Graduate*

'E 'Otua, 'i he 'emau laka atu ki he fakamaau totolu, 'oku mau kei ongosia pe, 'o 'ahi'ahi'i kimautolu 'e he hiva 'o e fakafiefiemalie 'a ia 'oku ne palomesi mai 'ae tala'ofa koe malolo ka 'oku ne 'omai 'a mate. Neongo 'oku mau lotua 'a e fakamaau totolu ke fakahifo 'o hange ha fu'u vaitafe lahi, ka 'oku mau kei inu pe 'a e ngaahi vai kona mo angamaheni 'o e kau laulanu hinehina ma'olunga.

'E 'Eiki, fakamanatu mai kiate kimautolu 'a homau fa'ahinga 'o e tangata 'i he faingata'aia mo e fiefia fakatou'osi. Ako'i kimautolu ke 'oua 'e hua'i 'a e uaine fo'oú ki he ngaahi uaine motu'á, ka ke langa ha māmani fo'ou ta'ekau ai 'a e lilingi toto 'o e fakafe'ātungiá.

'Oiauē, Laumālie 'o e nga'unu 'i he kuo hilí mo e lolotongá, tokoni'i kimautolu ke mau 'ilo'i e taimi ke mau fakafanongo aí mo e taimi ke mau lea aí, taimi ke mau kii tu'u ai mo vilitaki atu, kae tautaufito—ki he taimi 'oku 'ahi'ahi'i ai kimautolu 'e he fakafiefiemālié. 'I he 'emau veteki 'a e ngaahi fakava'e fakamamahi, mau toe langa fo'ou foki. 'Oku 'ikai ma'u 'e he ngaahi founiga 'o e mate 'a e fo'i lea faka'osi 'i he taimi 'oku mau falala ai kiate Koe.

Reymond Dungao
*Pastor –
Chaplain at SPMCI
Philippines*

'Otua 'ofa mo faimanava'ofa, 'oku mau fakafeta'i neongo e ngaahi tukunga pe me'a 'oku hoko i he 'emau mo'ui mo e kolo. 'Oku mau kole atu ke Ke foaki mai ha mālohi kiate kimautolu koe'uhí ko Ho'o fakamālohia kimautolu 'o fakafou 'ia tekinautolu.

Neongo 'eni, 'oku mau kole atu ke ke fakafonu malohi 'a e tokotaha kotoa pe, tautaufito ki he lolotonga 'o e taimi ko 'eni. 'Oku ou lotua ke Ke fakalelei i he matakali mo e fa'ahinga kotoa pē. 'Ofa ke 'oua na'a hoko homau tupu'anga, matakali, nofo fakamatakali, tupufakaholo, moe fakataukei ko ha me'a ke ne fakafe'atungia'i kimautolu ke mau a'usia 'a e Fakalelei.

Fakamālō atu he neongo e me'a kotoa pe, 'okú kei hokohoko atu pe ho'o fakahounga'i kimautolú; 'Oku kei hokohoko atu pē ho'o lilingi hifo 'a e ngaahi tāpuakí kiate kimautolu ke mau lava 'o faka'aonga'i ki hono fakahoko homau fatongia ki Ho'o fānau 'ofeiná. 'Oku kei hokohoko atu pe ho'o tauhi kimautolu kemau hoko ko ha kau tauhi lelei he taimi kotoa pe.

Ko e 'uhinga ia 'oku taau ke mau fakahikihikii mo fakamalo'ia ho Huafa, koe'uhí ko ho'o fakalelei'i mo fakafehokotaki kimautolu, pea ke mau lava foki 'o fetauhi'aki.

'I he huafa 'o e 'Otua, ko e Tupu'anga, 'o Sisu Kalaisi ko homau kaume'a mo e fakamo'ui, pea mo e Laumalie Ma'oni'oni, 'a ia ko homau takaua mo e fakahinohino. 'Emeni.

VJ Cruz-Báez
Pastor at La Plaza UMC
Los Angeles, California

'Eiki 'o e Melinó, 'a koe 'oku fakaafe'i ma'u pē au ke u hū ki he mo'ui fo'ou, 'oku ou hu kiate moe fakapapau, ko ho'o malohi 'oku 'iate au 'i he taimi 'oku ou vaivai aí.

'Oku ou hu kia tekoe mo ha laumālie 'oku veiveiu, puputu'u 'i he ngaahi sīpinga motu'a, anga fakafonuá, mo e ngaahi tukufakaholó, mo e ngaahi founa 'o e mamata ki he mo'ui kuo tohitongi 'iate aú pea hangē 'oku fa'a ngalo 'iate au 'a e nonga mo e fo'ou ko ia 'oku ui au ki ai 'o fakafou mai 'iate koe.

'Oku ou fie ma'u 'a e nonga ko iá he 'ahó ni. 'Oku ou fie fakalelei he 'ahó ni mo hoku ngaahi tokouá, 'a kinautolu 'oku ofi mai kiate aú, pea mo kinautolu foki 'oku mama'o. Ko kinautolu 'oku fakakaukau tatau, mo kinautolu 'oku 'ikai.

'Oku ou fie mamata mo'oni he 'ahó ni ki ho'o 'i aí 'i he taimi 'oku ou mamata ai ki hoku kāingá 'i he kehekehe 'o ho'o Fakatupu ma'ongo'ongá.

'I he 'aho ni, 'i ho Laumalie, 'oku ou loto ke langa hake 'i hoku loto, ke u hoko mo'oni ko e kaunga-fakatupu 'o e ngaahi hala ki he Fakalelei, ngaahi founa 'oku fenapasi mo hono langa hake 'o ho pule'anga 'i he taimi ni mo 'I hen'i foki.

'I he 'aho ni, 'oku ou faka'amu ke ha ho'o 'ofa 'ia teau mo hoku ngaahi tokoua neongo emau vamama'o. Pea 'i he taimi 'oku ou tali ai 'i he fieme'a, laulanu, mo e manavasi'i, sio mai kiate au 'i he 'eku tonounou 'o fakamo'ui au!

Hangē ko e tokotaha - tohi - sāmē, 'oku ou kōle ni, fakama'a au 'Eiki! Fakafoki mai kiate au 'a e fiefia 'o ho fakamo'ui! Fakafo'ou ho Laumālié 'iate au!

Pea 'i he 'eku tukupā ki he ngāué ni, poupou'i au! Hiki hake au ko ha 'amipasitoa 'o e Fakalelei.

Pea 'i he 'eku kamata 'a e ngāue toputapú ni, 'oku ou tō 'a e ngaahi tengā 'o ho'o 'alo'ofá 'I he ngaahi potu; ke 'o'ou pe ho finangaló. 'Ofa ke tataki au ho'o Potó, pea 'oku ne hanga foki 'o liliu au mo māmani ke maú lava 'o fakahoko 'a e me'a na'a ke fakatupu kimautolú kiai.

'E hanga 'e he fua 'o e Laumālié 'o fakafo'ou mo ngaahi kimautolu 'I ho 'imisi, mo kehekehe homau ngaahi tapuaki, ka 'oku mau taha 'ia tekoe. Ko au 'eni, 'e hoku Tauhi mo e 'Eiki! 'I he loto tau'ataina moe tukulolo ki ho'o 'alo 'ofa. 'Oku ou falala ki ho'o 'alo'ofá mo fakahā 'a e angahala 'oku 'iate aú, Na'a ku fakalelei mo hoku ngaahi tokoua, 'i he 'eku 'ilo'i 'eku fai ia, 'Oku ou fakalelei foki mo koe, 'a koe 'oku ke foaki e mo'ui.

Ko au 'eni, mo hoku laumālié kotoa 'oku ou faka'amu ke fakahaohoa'i au 'i ho'o 'ofá!

'I Ho'o tapuaki mo e 'alo'ofá, fanongo mai, 'E 'Eiki, ko 'eku lotú ia!

Rev. Debra Mason
*Diversity Development
and Inclusion
Coordinator
Western Pennsylvania
Conference*

Ko hotau Fakamo'ui 'ofeina mo faka'ofo'ofá.

'Oku mau hu atu kiate koe 'aki e fakatokilalo 'I homau loto mo e 'atamai; koe 'uhí 'Eiki — 'oku ke 'ilo'i kimautolu mo e me'a 'oku mau fou ai, he 'aho ni, pea ma'u ai pe. Na'e 'a'eva hotau Fakamo'ui 'i he māmaní ko ha tangata 'i ha ta'u 'e 33 pea 'i ho'o hoko ko homau 'Otua māfimafí, kuó Ke mamata ki he ngaahi me'a fakamamahi, fakamaau ta'etotonu, mo e ngaahi ngāue kovi kotoa 'a e fa'ahinga 'o e tangatá 'i he ngaahi kuongá.

'Oku mau hu atu kiate koe mo falala, he na'ake 'i ai, pea 'okú ke 'ilo'i kimautolu. 'E 'Otua, na'a ke 'i ai 'i he taimi na'e 'omai e kakai 'o 'Afilika kihe fonua ni, ne 'omi seini e tangata, fefine, moe fanau foki.

Na'a ke 'i ai 'i he taimi na'e li ai honau ngaahi sino ki tahi koe'uhí ke fakama'ama'a tokua e uta 'I he vaka.

Na'a ke 'i ai 'i he taimi na'e fakatau atu ai honau ngaahi fofonga pea hoko ia koe femavahevahé e ngaahi famili koe 'uhí kae toe ma'u lahi mai ha pa'anga.

Ka na'a mau hao mo'ui. Kuo mau hao mo'ui 'i ho'o tokoni 'e 'Otuá. 'E 'Eiki talu mei he kamata'anga 'o taimí mo e 'ikai fanongo 'a e tokolahí ki ho ui. Pea ke fekau ho 'Alo pē tahá ki he kolosí ko ha lami feilaulau ke fakalele'i 'a kimautolu kotoa pē kiate koe.

Ko e ngāue ko ia 'o e fakalele'i 'oku 'atautolu kotoa ia he 'ahó ni. Ko ia, tatau ai pē pe ko e hā e me'a kuo mau faí, pe ko e hā e me'a kuo mau lea 'aki, 'oku 'i ai ha feitu'u 'i he kolosí ma'a kimautolu kotoa, ko e pōpula kimu'á, mo e tokotaha na'e taki pōpula kimu'á; ke kau fakataha ko e fāmili ohi 'o e 'Otuá mo e kau fakafofonga 'o e folofolá mo e pōpoakí.

'Oku mau lotu 'i he huafa faka'e'i'eiki 'o Sīsu, 'EMENI.